

ئەلیس ووکر، ژەنۆسەری رەشی ئەمریکی، دەلی:

ئەفین لە ستەم رەگی توندترەو ئازایەتی دەوێت. . !

وەرگیزانی لە عەرەبییەو: شێرزاد هەینی

heinischerzad@hotmail.com

ئەلیس ووکر، گۆرانی تایبەتی زۆری لە ژیانی خۆییدا بەسەرھاتوو. خوشکی تاقانە ی پاش

هەشت بڕایە، لە گوندیکی دەقەری جورجیاو لە شارۆچکە ی ئەیتۆن لە باوکیکی وەرزیی سەپان لە دایکبوو. ووکر تەمەن 56 سالان، لە رۆمانی سییەمی " رەنگە ئەرەوانیەکە " خەلاتی بولیتزر بەرکەوتوو. پاشان لە لایەن دەرھینەر ستیفن سبیلبرگ کراو بە فلیم. کتیبەکانی خۆینەرانی زۆر خۆشەووستی بۆ پەیدا کردوو. ئەو بلاوکراوەنە ی بوو وایانکرد زۆر بناسریت.

ئەو بە ئارتیک و کورتە چیرۆک و رۆمان و هزری روون و ئازایەتی و هاوشانی خەباتی دژ بە پاکتاوی نەژادی و توندرووی جنسی دەناسریت. . یەکیک لە چیرۆکەکانی پالەوانەکی پارێزەرکی سپی پیستە، کە زۆری خۆشی دەووست و ژیانی پیکەوہیان سەری نەگرت، ئەو پارێزەرە خەباتی بۆ یەکسانی رەش پیستەکان دەکرد. لە دوا سەفەری بۆ نیویورک وتی: زەحمەتە بتوانی بایەخ بە کەسیک بدەیت، ئەگەر بزانی ناکرێ ماوہیەکی درێژ هاوشانی بژیت، پاش بیست سال ھەردووکیان گوم بوین، ھەستمان بە نامۆبوون کرد، کەس نەبوو ژانی خۆمانی بۆ باس بکەین. ھەردووکیان کە لە بواری مافەکانی مەدەنی کاریان دەکرد. ھەردووکیان دایک و باوک بوون، ھەردووکیان لە دوو رەگەزی جیاواز بوون.

" ئەو پیاوہی شوم پیکردبوو، پیاویکی دوورەپەریزو زۆر بە بروا بوو " ھەرەھا وتویەتی: چیرۆکەکان ئازادیان دەنواند، ھەرەھا ئەوہشیان دەگەیان، کەوا کوشندە یە مرۆ لە دەرەوہی بازنە ی ژن و میردایەتیدا بسوریتەوہ، ھەر ھیچ نا لە قوناخەکانی سەرەتاییدا. چیرۆکەکانی ووکر لە خۆشیە کورتەکان دەوان. بۆ نمونە، چیرۆکی " لە ئامیزگرتن " زۆر بە بایەخەو لە خۆشی و گەرمی لە ئامیزگرتنی کەسیک دەوا. لە بەرھەمەکانی تریدا زۆر لە بواری پەیوہندی و ھاوسەری و دایکوباوک و زارۆک و پیاوانی ئاغاو خزمەتکارو قەدەغەکردن، دەواون. ئەوانە ھەموویان بابەتی سەرەکی ئەو بون. ئەوی شەیداو تینووی ئازادی بوو، بۆیە ناکرێ خۆی ئازادو سەرپەست نەبێ. !!

دایکی ژانی ھەبوو، کە بە کیژەکە ی وت: کیژم " ئەلیس " تۆ کەمیک ئازاوەچیت، وایە. . ؟؟ ووکر ئەوہی بە چوارچپوہی دوارۆژی ھاتە بەرچاو وتی: راستی فەرموو، یەکەم جارە من وەک راستی خۆم، خۆم بینی، ئەگەرچی من کیژکی ھۆشمەندو گوێرایەل و ژیر بوم، ئەو منی بە چاوی یاخیبوو و سەرکەش دەبینی. وەک ئەوہی دایکی ئەوہی بۆ درکاندبیت، تۆ ژیانی خۆت دەژیت. بۆیە ووکر بە ھیمنی وەلامی ئەو پرسیارە ی دایکی داوہتەوہ و وتویەتی، راستە دایە.

بۆ ناساندنی خۆی و بازنە ی ژیانی تایبەتی وتویەتی:

من لە سێ تیرەوہ ھاتووم، ئەمریکی – ئەفریقی، دووہمیشیان ئەمریکیەکی رەسەن، سییەمیش ئەوروپیم بەشی ئەسکتلندی – ئایرلندییەکە ی. ھەرەھا بۆ بروای ئاینیشی وتویەتی: من ھەلگری بروای سێ ئاینم، وەک مەسیحیک پەرورەدەبووم، ئیستاش ئاینی بوزیم خۆشدەوێت، ھەرەھا ئاینی دنیویم خۆشدەوێت. ئەوہشی وتوو، ئەو بە یەک چاوو بە ھەمان ئاست ژن و پیاوی خۆشدەوێت. حەزی لە سروشتەو ئامیزی قەدی داریشی لا بەسۆزە. حەز لە ھیوا دەکات و گەشبینە. بۆ کاری دوارۆژی ئەوہی وتوو، رەنگە لە سەر نوسین بەردەوام نەبیت.

رۆمانی یه که می " ژیا نی گرینگ کوبلاندی سییه م " دوو سال پاش یه که م دیوانه شیعییه که ی ده رچوو. له و ده مانه دا، ئه وه ی وتبوو " من هه ست ده که م، ده وه ی یه که م سی ساله ی ته مه نم ته واو بوون، جا نازانم له ده وه ی سی ساله ی ته مه نمدا چ کاری تر ده که م ". دیاره ئه وه ش به نده به ئه وه ی هه ست و هۆشی ده ییزوینی، وه ک چۆن بۆ نویسینی رۆمانی " به رجه سته کردنی نه ینی رابواردن " بۆ هاته پیش. له و کتیبه ی که له بابته ی رۆمان دووره " هیماکانی شه رکه ریک " دا که به هاوشانی براتیبا بارهر نویسیویه تی، هه ردووکیان له مهر سربونی جنسی ره گزی می دواون. به قسه ی ووکر: که یه که م ژن له ولاتی خوارووی ئه فریقیا دووچاری نه خۆشی ئایدز بوو، به ردبارانکرا.

له هه موو نویسینه کانیدا باسی توندو تیژی کردوو، بۆ ئه مه ش وتویه تی، چونکه ئه وه یان خۆم دووچاری هاتووم بۆیه ده زانم توندو تیژی چهند نازاریه خشه. ئه وه ش وه نه بی هه ر سته م و توندو تیژی نازاریه خش بیته، خۆشه ویستیش ژانی قووله، هه ردووکیان نازاریه تی زۆری ده ویت. له نویسینه کانیدا، له هه موویاندا، له ژیا نیدا، هه ست به غفران و ناز ده کات به رامبه ر ئه وانه ی خراپه کاریشیان به رامبه ری نواندوو.

ئو له چیرۆکه کانیدا داپیرییه وه ئیلهامی وه رگرتوو، له رۆمانی " رهنگه ئه رخه وانیه که " دا نمونه ی پاله وانه که ی له وه که له پووهره وه رگرتوو. له ته مه نی هه شت سالیه وه وه له گۆشه ی ته نیایدا ده سته داوه ته نویسن. ده بوایه له ترسی خیزانه که ی شته کان بشاریته وه، یان ده بوایه زۆر له وانه له ناو هزریدا هه شاریان بدات. هیچ که س له ئه ندامانی خیزانه که ی بیریان له وه نه ده کردوه رۆژیک ئه و بیته نوسه ر. له کولێژی سېلمان له ئه تالانتا به هره ی چه که ره ی کردو تولستوی ناسی، هه سته کرد له ناو نویسینه کانیدا مه سته بووه، وه ک مرۆف و هونه رمه ند چاکی ناسی، پاش ئه و گۆرانه هه سته کرد مانه وه ی له کولێژدا سوودی نه ماوه، ئه و به پیچه وانه ی کیژه کانیدا تر گرنگی له جیاتی جوانکاری و مکیاژو موده بایه خی به ناسینی ئه ده بی رووسی دا.

پاش گواسته وه ی بۆ کولێژی سارا لورنس، دووچاری هه سته کی سهر هات، ئه و کیژه ته نیاو تاقانه ره شه ی ناو کولێژه که، هه ژارو ده سته کورت دیار بوو، ئاره زووی نه مانی ده خواست. به لام ئه و کۆلی نه داو چه ندين چیرۆک و شیعی په خشکرد. له سالانی شیسته کانیدا سهدی رابردوو له بواری کاردا لیفتالی ناسی و به یه که وه دووچاری زۆر گه رگه رت هاتن، به لام له ئاکامدا رۆمانی " میریدیان " ی نویسن. پاش جیا بونه وه یان رۆمانی " رهنگه ئه رخه وانیه که ی " زۆر به په له نویسن. مه به سته سه ره کی نویسینی ئه م رۆمانه ی ناساندن و چاره سه رکردنی گه رگه رته کۆمه لایه تیه کان بووه، ویستویه تی درزه کان پریکاته وه. له پاشکۆی رۆمانه که دا ئه وه ی نویسه، که وا ئه و وه ک نوسه رو پینا، کاری له م نویسینه دا کردوو. ئیستاش له کالیفورنیا ژیا نیکی تایبه تی به سه ر ده بات، ماوه ماوه ش بۆ خانوو گوندییه که ی ده گه ریته وه و خزمه تی باخه که ی ده کات که ده که ویته وه سه ر گرده کانیدا فیدۆتشینو، هاوشان له گه ل خزمه تکردنی باخه که یدا ماوه ماوه ش ده نویسن.

له رۆژنامه ی " الشرق الاوسط " ی رۆژی 1/6 ی 2001 وه رگه راو.